

Barndomsminder fra Vester Hassing

Af Lissa Kondrup Thomsen

Mit barndomshjem lå midt i Vester Hassing by, lige skråt overfor mejeriet. Min bedstefar, muremester Anton Hald (født 6. januar 187 - død 1. juni 1958) havde bygget to store ens spejlvendte huse ved siden af hinanden. Det ene hus til sin søster med familie - familien Melvad, som senere flyttede til Hvorupgård - det andet til sin egen familie, som bestod af hans hustru - min bedstemor Christine Hald (født 18. maj 1877 - død 10. oktober 1948) og deres syv børn - fem sønner og to døtre.

Den næstældste søn var min far, muremester Gustav Frode Christensen Hald (født 19. november 1907 - død 21. november 1962), som overtog min bedstefars muremestervirksomhed. Min mor Sigrid Mariette Vestergaard Kondrup - gift Hald (født 24. august 1908 - død 28. december 1956) voksede op på gården "Haven", som ligger for enden af Hovgårdsvej, lige der hvor den slår et 90 graders knæk. Hun var datter af gårdejer Anders Gaardsmand Kondrup og Katrine Kondrup (født Vestergaard), som fik tre sønner og to døtre. Lidt sjovt er det, at min mors familie flyttede til nord for fjorden fra Hald ved Randers, og at min mor giftede sig til efternavnet Hald. Selv er jeg født Lissa Kondrup Hald.

En del af bygningerne i Vester Hassing har min far og bedstefar stået for tegning og opførelse af. Her kan nævnes: Villaerne på Springvandspladsen, hvor vi boede, Vester Hassing Skole med lærerbolig (det nuværende spejderhus), "Krogården", Sparekassen på Springvandspladsen (desværre nedrevet), kapellet ved Vester Hassing kirke, til min bedstefars kusine byggede de "Villa Kjær", mange stuehuse, stalde og lader til egnens gårde, som omtales senere, en del kommunehuse, og huset på Toftevej, som min far lige nåede at bygge inden sin død. Her blev min konfirmation holdt.

Fra mit barndomshjem husker jeg mest min far til trods han døde, da jeg kun var 15 år. Min mor døde da jeg var 9 år, så der husker jeg meget lidt - ikke en gang en juleaften sammen med hende, kan jeg huske. Alligevel er der mange minder fra barndommen - gode som dårlige - der huskes. Jeg husker tiden omkring min mors død 4. juledag og begravelse nytårsaftensdag - måske er det derfor, at jeg den dag i dag ikke bryder mig om nytårsaften. Men julen har jeg vist været god til at gøre til noget særligt i mit voksne liv, for vores børn elsker den højtid med alt, hvad der hører til af hygge og traditioner.

Apropos julen så husker jeg, hvor skønt det var at komme til juletræsfest i salen på Vester Hassing kro. Vi fik slikposer, legede sanglege og dansede. 4. juledag var det tradition, at Håndværker- og Borgerforeningen holdt deres fest. Der kom jeg med p.g.a. min fars tilknytning til foreningen. 5. juledag var det Husmandsforeningen, som holdt juletræsfest. Her deltog jeg også altid - men hvordan det kunne lade sig gøre, kan jeg ikke huske, måske var jeg inviteret med af en legekammerat. Men dejligt var det at komme af sted i julekjolen - og danse så alle bekymringer forsvandt for en stund.

Jeg var nært knyttet til min far. Ofte var jeg med ham på kundebesøg, hvilket var en rar oplevelse. Min far var utrolig dygtig til sit fag, han tegnede

flotte huse på sit tegnebræt - gav tilbud (overslag hed det vist dengang) og skrev regninger med sin flotte håndskrift.

Altid kunne jeg komme til ham og få hjælp. Når jeg lavede lektier - skrev stile, lavede matematik, geografi, historie m.v. kunne jeg altid få hjælp hos ham - han vidste alt, til trods for at det var svært for ham at være enkemand.

Jeg husker hvilke hjem jeg kom i for at lege - og hvilke forældre, der viste omsorg og forståelse for et barn, som havde mistet sin mor. På den tid var det ikke noget, som man talte om, men med mit sensitive væsen, fornemmede jeg snart, hvor det var godt at komme og lege.

På mejeriet hos mejeribestyrer Knud Corneliussen og hans kone Dagmar kom jeg rigtig meget. Jeg legede med datteren Inger. Dagmar og Knud Corneliussen var søde og rare mennesker, som viste megen omsorg begge to. Corneliussens var ofte med på familiebesøg på Brovst-kanten, hvor de kom fra. Dagmar lavede de lækreste boller med forskelligt farvet glasur på, når der var fødselsdag. Havde sønnen Peter fødselsdag, faldt der også noget godt af til os piger. Knud var en interessant og vidende person - han gik bl.a. til engelsk om eftermiddagen inde på Katedralskolen i Aalborg - dette var ikke så almindeligt i starten af 1950'erne. Inger og jeg måtte altid lege, hvad vi havde lyst til. Vi løb på rulleskøjter på mejeriperronen. Det var her landmændene kom med mælkespandene tidligt på dagen til videre forarbejdning på mejeriet.

Bag mejeriet kom landmændene med kartofler til kogning, som de fik med tilbage, som foder til dyrene. På grund af fare for at hestene skulle stikke af, var der en bom over vejen op til skolen, som lå på det, der i dag hedder Tårnvej. Over denne bom, som vi fik til at slå til side eftermiddag og aften, spillede vi badminton.

Senere kom jeg til at spille badminton sammen med tre piger i kroens sal. Her var der også gymnastikopvisning i marts måned hvert år, hvilket også var en af de gode oplevelser. I vinterens løb havde vi gået til gymnastik i "Afholdshjemmet". Dette hus var ikke særligt velegnet til formålet - det gamle gulv gyngede frygteligt - de trist kalkede vægge var revnede, men der var ikke andre muligheder i byen. Og fantastisk var det, at det lod sig gøre, at skabe tilslutning, hvilket i høj grad var lærerparret Ella og Arne Christensens fortjeneste.

Oppe hos førstelærer Johs. Poulsen og fru Elna kom jeg utroligt meget, da jeg legede med deres eneste barn, datteren Emilie, som jeg har kontakt med. Også denne familie var jeg ofte med på familiebesøg i Hjørring - egnen hvor fru Poulsen kom fra, og i deres sommerhus i Tornby. Emilie og jeg legede meget "fine damer" på loftet i fru Poulsens og moster Idas aflagte kjoler, sko og tasker. Vi røg mange "hjemmerullede papircigaretter - vistnok lidt firkantede"!! - og tog gerne en gyngetur i det fine dress.

I dette hjem traf jeg ofte vores præst, pastor J. Veien, som var en utrolig rar person. Jeg kan huske, at han kom i mit hjem og besøgte mig, efter at jeg havde været i Aalborg og få fjernet mandler, hvilket var en forfærdelig oplevelse. Også i præstegården var det godt at komme hos fru Gerda Veien. Jeg kan ikke huske i hvilke forbindelser, jeg kom der. Min far kunne lide at komme i kirke til pastor Veien's gudstjenester - sikkert fordi han var grundtvigianer.

Lærer Poulsen var kirkesanger. Ofte oplevede vi, at pastor Veien sang i eet tempo oppe i kirken - mens Poulsen sang i et hurtigere tempo nede ved orglet - de havde deres egen lille duel søndag eftermiddag, måske fordi den ugentlige fodboldkamp på sportspladsen også skulle nås, inden søndagseftermiddagskaffen ventede.

Jeg legede også med andre piger i byen og på gårdene og kom i deres hjem, men de omtalte er dem, som jeg husker bedst.

Mine forældre var i kortklub. Mændene spillede kort i den ene stue, mens deres koner snakkede i den anden. Aftenen sluttede med pålægssnitter med øl og vand og kaffe med lagkage, æblekage eller lignende. I denne kortklub var der foruden mine forældre også lærer Poulsens, slagtermester Larsen og fru Anna. Det fjerde hold var assurandør Walther Schmidt og hans kone damefrisør Anna Schmidt, hos hvem jeg blev klippet.

Ellers kom jeg meget med min far, når han besøgte sine kunder og øvrige bekendte. I sparekassen på Springvandspladsen hos sognefoged og sparekassedirektør Jens Jensen og fru Johanne, hos dyrlæge Knud Eriksen og fru Else, hos Esther og Knud Johansen, "Vester Aslund", hos frøken Roesdahl på Øster Aslund og hendes forvalter Dahlgaard, hos Mette og Marcus Kaasgaard, "Krogården", hos Stinne og Henry Hvolgaard Hansen, "Hvolgaard", hos Mary og Colding Pedersen, "Bakgården", hos gårdejer Karl Gregersen og frue, hos smedemester Laurits Jensen og fru Karen, som er søster til to af mine tanter, som er gift med to af min fars brødre. Også hos tømrermester Jørgen Jensen og fru Stinne. De to sidstnævnte håndværksmestre arbejdede min far meget sammen med.

Og nu lidt om vores naboer. I lejligheden ovenpå i vores hus boede Edith og Ingvard Nielsen, begge født og opvokset i Vester Hassing. Ingvard var i mange år murerarbejdsmand hos min far. Et par rigtig søde mennesker, hvor vi kom meget, da de ingen børn havde. Hvert år til påske fik jeg et flot påskeæg af Ediths mostre, som i en menneskealder arbejdede hos "Konditori Kristine" i Aalborg. I huset ved siden af vores flyttede Anna og Jens Madsen ind. De havde tidligere haft et husmandsbrug henne på Hvedhaven. Også et par rare mennesker, hvor vi ofte om aftenen spillede "Olsen". Anna Madsens opskrift på "plumkage" har jeg stadig.

Af forretninger husker jeg Jane Andreasen, som havde "Tatol" - her købte vi sæbe og toiletartikler, ugeblade, kaffe, julepynt, gaver m.m. Jeg har stadigvæk en glaskugle forestillende et nissehoved, som Jane engang forærede mig.

I vores nabohus var der mælke/brødudsalg hos Liltorps. Da jeg var ca. 10 år spurgte fru Liltorp, om jeg nogle eftermiddage om ugen ville passe hendes butik. Jeg skulle bl.a. hælde mælk, kærnemælk, og fløde på flasker, som kunderne kom med. I et tilstødende lokale stod karrene, som jeg øste fra. På toppen af flaskerne skulle jeg sætte kapsler, som var lavet af noget stærkt folie i stærke farver. Jeg skulle huske at sætte den rigtige kapsel på: Blå var sødmælk, grøn var kærnemælk og rød var piskefløde.

Hos købmand Bloch handlede vi og hos bagermester Hother Larsen. Hos købmand Eriksen handlede vi også meget - også hos cykelhandler Jens Madsen i Fuglestræde - hos guldsmed og urmager Emil Christensen, hvor vi bl.a. fik fremkaldt film og købte gaver - smykker og bestik.

Købmand Eriksen var en af de første, der fik fjernsyn. Om aftenen var jeg tit med min far ovre at se fjernsyn i hans kontor. Hans store sorte hund Max lå altid for vore fødder. Hans kone Martha så vi aldrig, når vi var der. Men om dagen så vi hende gå forbi vores hjem og op til en stor have, som de havde på det senere Toftevej. Her gik hun og arbejdede fra om morgenen til middag - igen om eftermiddagen til aften. Jeg kan huske hende som en meget mørkhåret, foroverbøjet kvinde med få ord. En enkelt gang blev jeg inviteret ind i haven, som var velholdt, men hvor alle bærbuske, frugttræer, rabarber,

kartofler og andre grøntsager stod hist og pist mellem blomster. Langs kanten mod vejen var der en række store træer med brombærbuske. Jeg var altid bange for at gå forbi efter mørkets frembrud, hvis jeg havde været hos veninder,

Hos købmand Eriksen hentede man sygekasseseddel, hvis man havde brug for at komme til lægen. Hans forretning var indrettet med diske, en masse hylder samt store og små skuffer langs bagvæggen. I loftet hang alverdens køkkengrej - og på den ene disk stod et glasskab og et flueskab til opbevaring af ost, spegepølse, æg m.m. På gulvet stod en tønde med sild. Købmand Eriksen var dårligt gående - havde et langt og et kort ben og gik altid med stok, som han gerne svingede, hvis der var noget at gøre opmærksom på.

Min far var med til at stifte Vester Hassing Gymnastikforening og blev den første formand. Han var også foregangsmand for etableringen af tennisbanen, som lå mellem sportspladsen og Elsamvej - hvor Hassinghave ligger i dag. Mine forældre var ivrige tennisspillere, folkedansere og min far spillede fodbold og min mor håndbold.

Familiemedlemmer, som vi oftest så, var min moster, onkel og to kusiner i Brugsen i Nørre Uttrup, hvor min onkel var uddeler. Også min faster Hildur, som boede lige ved siden af os - hun var en lidt sky person, men utrolig sød ved mig. Altid kunne jeg komme hos hende efter skoletid - jeg havde jo ingen forældre at komme hjem til, da jeg tog realeksamen på Gandrup Centralskole. "Faster Hille", som vi altid kaldte hende, bagte og lavede mad til os. Hun var utrolig vidende - hun læste mange bøger og allermest hendes leksikon, som var så slidt. Vores børn mindes hende med glæde - hun døde i 1992 i en alder af 93 år.

På min far side var det onkel Conrad - den ældste af fars brødre, som var uddannet murer, og tante Eva, som var vokset op i Stae, hos hvem vi kom meget. De boede i Poul Paghsgade i Aalborg og fik tre sønner; den ene blev arkitekt efter at have været i murerlære, den anden direktør hos Rockwool og den tredje læge - de to ældste lever ikke mere. Her var altid rart - tante Eva havde vist altid ønsket sig en datter - men det blev tre drenge.

Også hos onkel Thage og tante Vera kom vi - de havde kun en søn, som blev murer og senere arkitekt. Onkel Thage blev tømrer - men senere brandinspektør. Da jeg var 15-16 år, var jeg ofte med ham i Aalborg Teater, hvor han havde brandvagt. Brandmandslogen, hvor vi sad, var helt tæt på scenen, så det var spændende at se skuespillerne så tæt på og i pausen blev jeg inviteret ind bag scenen af regissør Peter Guldbæk.

I min mors familie var det hos vores moster og onkel - uddeler i Nørre Uttrup - at vi kom på besøg og ferie. Her var to kusiner, som jeg også har megen kontakt med.

Efter mine forældres død var det mest min fars familie, som vi så. Min mand, John, har utroligt meget nydt en frokost i Hald-familien. Sådan en frokost kunne meget hurtigt stables på benene med en sild og snaps og ellers, hvad køkkenet formåede. Altid et festligt humør - god mad - og nu hvor alle er borte, sidder vi med dejlige minder.

Vi håber på, at kunne give hyggelige minder fra familiesammenkomsterne med videre til vores søn: Morten Kondrup Reeslev født 1972 (har giftet sig til navnet Reeslev). Morten er bosat i Skørping med sin kone Louise og deres tre drenge, Jacob, Jesper og Kasper. Og til vores datter: Kathrine Kondrup Thomsen født 1983. Kathrine er bosat i Aalborg med sin kæreste. Morten har læst datalogi og arbejder med softwareudvikling. Kathrine er uddannet sygeplejerske.

På billedet ses 4 bygningshåndværkere fra Vester Hassing. Fra venstre de 3 brødre Tage Hald, Gustav Hald og Erling Hald, og til højre Gottlieb Thodberg. Billedet er dateret til perioden 1930-1940. Foto: Hals Arkiv B14018.

Denne artikel er tidligere publiceret i Ting og Tider 26, udgivet 2008 af Hals Museum og Museumsforeningen for Hals Museum.

Udgivet juni 2021 af Hals Arkiv på www.halsarkiv.dk